

Institut društvenih nauka
Centar za politikološka istraživanja i javno mnjenje
Narodnog fronta 45, Beograd
Telefoni: (011) 3618186, 3614047, 3614057

WVS/2001/0110

Upitnik br: _____
Punkt br: _____
Tip naselja: 1. Gradsko 2. Ostala
Potpis intervjuera: _____

SVETSKO ISTRAŽIVANJE VREDNOSTI

Institut za društvena istraživanja Univerziteta u Mičigenu (SAD) u saradnji sa Centrom za politikološka istraživanja i javno mnjenje Instituta društvenih nauka sprovodi na području Jugoslavije deo velikog međunarodnog istraživanja koje se odnosi na probleme vrednosti, tj. na ono što ljudi u životu smatraju vrednim i poželjnim. NA ISTA PITANJA ODGOVARAJU LJUDI IZ PREKO 80 ZEMALJA U SVETU.

Vi ste slučajno izabrani među stanovnicima ove zemlje, zajedno sa još 1500 drugih građana. Dakle, na vas je "pala kocka", ali je ipak važno da upravo vi odgovarate na pitanja. Vaše učešće u istraživanju doprineće boljem razumevanju onoga što ljudi širom sveta cene i vrednuju.

Učešće u istraživanju je dobrovoljno i anonimno.

(Pokazati karticu 1) Molim vas, recite mi koliko je sve od navednog važno u Vašem životu? Da li biste rekli da je to ..

	Veoma važno	Prilično važno	Nije naročito važno	Uopšte nije važno	Ne zna
V4 Porodica	1	2	3	4	9
V5 Prijatelji	1	2	3	4	9
V6 Slobodno vreme	1	2	3	4	9
V7 Politika	1	2	3	4	9
V8 Posao	1	2	3	4	9
V9 Vera	1	2	3	4	9
V10 Pomagati drugima	1	2	3	4	9

V11 U celini gledano, da li biste rekli da ste:...

1. Vrlo srećni 2. Uglavnom srećni 3. Ne naročito srećni 4. Uopšte niste srećni 9. Ne zna

V12 U celini gledano, kako biste opisali svoje sadašnje zdravstveno stanje?

1. Veoma dobro 2. Dobro 3. Zadovoljavajuće 4. Loše 9. Ne zna

(Pokazati karticu 2) V13 S kojom od ovih dveju tvrdnji biste se pre saglasili? (Samo jedan odgovor)

1. Bez obzira na vrline i mane koje imaju, čovek mora uvek da poštuje i voli svoje roditelje 9. Ne zna
2. Niko nema obavezu da poštuje i voli roditelje koji to svojim ponašanjem i stavovima ne zaslužuju

(Pokazati karticu 3) V14 Koja od dve navedene tvrdnje najbolje opisuje Vaše mišljenje o odgovornosti roditelja prema deci?

1. Dužnost roditelja je da učine najviše što mogu za svoju decu, čak i po cenu odricanja od vlastite dobrobiti
2. Roditelji imaju svoj sopstveni život i od njih se ne može očekivati da žrtvuju vlastitu dobrobit u korist dece
3. Ni jedno od toga 9. Ne zna

(Pokazati karticu 4) Ovde su navedene neke osobine koje deca mogu da nauče u porodici. Koje od njih su, po Vašem mišljenju, posebno važne? Molim vas da izaberete NAJVIŠE PET takvih osobina! (Zaokružiti brojeve navedenih osobina)

V15 Nezavisnost, samostalnost	V16 Marljivost, radinost	V17 Osećanje odgovornosti	V18 Mašta
V19 Tolerancija i poštovanje drugih	V20 Štedljivost	V21 Odlučnost, istrajnost	
V22 Odanost veri, religioznost	V23 Nesebičnost	V24 Poslušnost	

V25 Uopšteno govoreći, da li biste rekli da se većini ljudi može verovati ili mislite da u odnosima sa ljudima nikada ne može biti previše opreza? 1. Većini ljudi se može verovati 2. Oprez je uvek potreban 9. Ne zna

V26 Po Vama, da li bi većina ljudi pokušala da Vas iskoristi ako bi bili u prilici, ili mislite da bi u takvoj situaciji bili korektni prema Vama? 1. Iskoristili bi me 2. Pokušali bi da budu korektni 9. Ne zna

Za svaku od navedenih aktivnosti, molim Vas, recite koliko često to činite?

	1 nedeljno	1-2 put mesečno	Nekoliko puta godišnje	Nikada	Ne zna
V27 Provodite vreme sa roditeljima i rođacima	1	2	3	4	9
V28 Provodite vreme sa prijateljima	1	2	3	4	9
V29 Družite se sa kolegama sa posla ili iz struke	1	2	3	4	9
V30 Provodite vreme u crkvi (džamiji, sinagogi i sl)	1	2	3	4	9
V31 Družite se sa ljudima u sportskim aktivnostima ili u drugim organizacijama (dobrotvornim i sl)	1	2	3	4	9

V32 Koliko često raspravljate sa Vašim prijateljima o političkim pitanjima? Da li...

1. Često   2. Povremeno   3. Nikada   9. Ne zna

(Pokazati karticu 5) **Sada ću Vam pročitati tri tvrdnje koje se odnose na čovekovu sredinu. Molim Vas da mi za svaku od njih kažete da li se sa njom potpuno slažete, samo slažete, ne slažete ili se uopšte ne slažete.**

	Potpuno se slaže	Slaže se	Ne slaže se	Uopšte se ne slaže	Ne zna
V33 Odvojio bih deo novca od svoje zarade kada bih bio siguran da će biti koristi od toga za sprečavanje zagađenja životne sredine	1	2	3	4	9
V34 Pristao bih na povećanje poreza ako bi tako sakupljen novac bio upotrebljen za zaštitu životne sredine	1	2	3	4	9
V35 Vlada treba da obezbedi smanjivanje zagađenosti životne sredine, ali da mene to ništa ne košta	1	2	3	4	9

V36 Pročitacu Vam dva mišljenja koja se mogu čuti u raspravama o zaštiti čovekove okoline i razvoju ekonomije. Koje od njih je bliže vašem sopstvenom?

1. Zaštiti životne sredine trebalo bi dati prednost, čak i po cenu sporijeg ekonomskog razvoja i povećanja nezaposlenosti
2. Ekonomski razvoj i otvaranje novih radnih mesta morali bi da imaju prvenstvo, čak i po cenu izvesnog zagađivanja životne sredine
3. Nešto drugo
9. Ne zna

Navešću vam nekoliko parova tvrdnji. Molim Vas da u svakom paru izaberete onu koja je bliža vašem ličnom mišljenju.

V37 1. Ljudi treba da zagospodare prirodom	2. Ljudi treba da žive u skladu sa prirodom	9. Ne zna
V38 1. Za razvoj dobrih odnosa među ljudima najvažnije je nastojati da se razume šta drugi najviše žele	2. Za razvoj dobrih odnosa među ljudima najvažnije je da čovek jasno kaže šta on lično najviše želi	9. Ne zna

(Pokazati karticu 6) **V39-V53 Da li ste član sledećih dobrovoljnih organizacija? (Upišite šifru svake organizacije)**

Član: _____, _____, _____, _____, _____.

V54-V67 Da li se sada, ako uopšte, bavite nekim neplaćenim radom? (Upišite šifru svake organizacije!)

Volontira u: _____, _____, _____, _____, _____.

(Pokazati karticu 7) **Na ovoj listu su navedene različite grupe ljudi. Možete li mi reći koju od njih ne biste želeli da imate za susede? (Zaokružiti odgovor za svaku grupu pojedinačno)**

V68 Ljudi koji su bili sudski kažnjavani	V69 Ljudi druge rase	V70 Alkoholičari	V71 Duševno poremećeni
V72 Muslimani	0. PSNP(ne postavlja se Muslimanima)	V73 Imigranti, strani radnici	V74 Ljudi koji imaju SIDU
V75 Narkomani	V76 Homoseksualci/Lezbejke	V77 Romi	0.PSNP (ne postavlja se Romima)

Da li se slažete ili ne slažete sa sledećim tvrdnjama?

	Slaže se	Neodlučan	Ne slaže se	Ne zna
V78 Kada ima malo mogućnosti za dobijanje posla, muškarci bi morali da imaju prednost prilikom zapošljavanja u odnosu na žene	1	2	3	9
V79 Kada ima malo mogućnosti za dobijanje posla, prednost u zapošljavanju bi trebalo da imaju državljani SRJ nad došljacima	1	2	3	9

(Pokazati karticu 8) **V80** Koliko ste zadovoljni sadašnjom finansijskom situacijom Vašeg domaćinstva? Ako na ovoj skali »1« znači da ste potpuno nezadovoljni, a »10« da ste potpuno zadovoljni, koja ocena najbolje izražava Vaš stepen zadovoljstva finansijskom situacijom sopstvenog domaćinstva?

Nezadovoljan 01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 Zadovoljan 99. Ne zna

(Pokazati karticu 8 ponovo) **V81** Kada sve uzmete u obzir, u kojoj meri ste danas zadovoljni svojim životom u celini?

Nezadovoljan 01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 Zadovoljan 99. Ne zna

V82 Neki ljudi osećaju da imaju potpunu slobodu izbora i kontrolu nad svojim životom, dok drugi osećaju da nemaju stvarnog uticaja na to šta im se događa. Molim vas da uz pomoć ove skale ocenite u kojoj meri vi osećate da možete slobodno da birate i odlučujete o svom životu. Pri tom »1« na skali znači »uopšte ne«, a »10« - »u velikoj meri«.

Uopšte ne 01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 U velikoj meri 99. Ne zna

(Pokazati karticu 9) **V83** Koja brojka na ovoj skali najbolje opisuje koliko važnost Vi dajete radu (uključujući i rad u kući i školi) u poređenju sa slobodnim vremenom i rekreacijom?

Slobodno vreme je ono 01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 Rad je ono za šta vredi živeti, za šta vredi živeti a ne rad 99. Ne zna a ne slobodno vreme

(Pokazati karticu 10) **V84-V85** Evo nekoliko stvari na koje ljudi obično obraćaju pažnju kada traže posao, bez obzira na to da li ste baš sada u potrazi za poslom ili niste, ako biste bili u prilici da ga tražite na šta biste od navedenog, pre svega, obratili pažnju? (Rangirati dva odgovora sa I i II)

- ___ 1. Dobra plata, koja Vas lišava brige o novcu
  - ___ 2. Sigurnost zaposelnja, bez rizika da se preduzeće zatvori i da ostanete bez posla
  - ___ 3. Rad sa ljudima koji Vam se dopadaju
  - ___ 4. Važan posao koji Vam pruža osećanje da ste nešto postigli
9. Ne zna

(Pokazati karticu 11) **V86-V96** Evo još nekoliko stvari koje ljudi smatraju važnim kada se radi o poslu. Pogledajte ih sve i recite koje od njih Vi lično smatrate važnim kada je o poslu reč? (Upišite šifru za sve što ispitanik pomene)

Važno: _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____.

(Pokažite karticu 12) **Da li se slažete ili ne slažete sa sledećim tvrdnjama?**

	Potpuno se slaže	Slaže se	Neodlučan	Ne slaže se	Uopšte se ne slaže	Ne zna
V97 Da biste potpuno razvili svoje talente, morate imati posao	1	2	3	4	5	9
V98 Ponižavajuće je primiti novac koji niste zaradili	1	2	3	4	5	9
V99 Ljudi koji ne rade postaju lenji	1	2	3	4	5	9
V100 Rad je obaveza prema društvu	1	2	3	4	5	9
V101 Ljudi ne moraju da rade ako to sami ne žele	1	2	3	4	5	9
V102 Rad treba da je uvek na prvom mestu, čak ako to znači manje slobodnog vremena	1	2	3	4	5	9

V103 Zamislite dve službenice istih godina i istog obrazovanja, koje praktično rade isti posao. Prva od njih sazna da druga zarađuje mnogo više od nje. Bolje plaćena službenica je, međutim, brža, efikasnija i pouzdanija u poslu od prve. Da li je, po Vašem mišljenju, pravično ili nije pravično da druga bude bolje plaćena od prve?

1. Pravično je
2. Nije pravično
9. Ne zna

(Pokazati karticu 13) **V104** Koje od sledećih mišljenja je najbliže Vašem u vezi sa načinima upravljanja preduzećima?

1. Preduzećima bi trebalo da upravljaju vlasnici ili direktori koje oni postave
2. Vlasnici i zaposelni bi trebalo zajedno da biraju direktore
3. Vlasnik preduzeća bi trebalo da bude država (vlada) i ona bi morala da postavlja direktore
4. Zaposleni bi trebalo da budu vlasnici preduzeća i da oni biraju direktore

9. Ne zna

V105 Ljudi imaju različita mišljenja o tome kako treba da slede naloge koje dobijaju na poslu. Neki smatraju da ih treba izvršavati i kada se sa njima ne slažu potpuno. Drugi misle da uputstva šefa treba slediti samo ako su ubeđeni da je on u pravu. Sa kojim se od ovih mišljenja Vi slažete?

1. Zaposleni treba da se drže svih naloga pretpostavljenih
2. Zaposleni bi morali prvo da se uvere da su uputstva pravilna
3. Zavisi (Ako se ispitanik tako opredeli)
9. Ne zna

V106 Da li ste trenutno ... (Pročitati i zaokružiti jedan odgovor)

1. Oženjen (udata) 2. Živate sa partnerom kao da ste u braku 3. Razvedeni
4. Živate odvojeno od bračnog partnera, razišli ste se 5. Udovac, udovica 6. Neoženjen, neudata

V107 Da li imate dece? Ako da, koliko?

0. Bez dece 1. Jedno 2. Dvoje 3. Troje 4. Četvoro
5. Petoro 6. Šestoro 7. Sedmororo 8. Osmoro i više 9. Bez odgovora

V108 Koja je po Vašem mišljenju idealna veličina porodice – da li i koliko bi dece porodica trebalo da ima?

0. Bez dece 1. Jedno 2. Dvoje 3. Troje 4. Četvoro 5. Petoro
6. Šestoro 7. Sedmororo 8. Osmoro i više 9. Bez odgovora

V109 Kada neko kaže da je neophodno da dete živi u porodici i sa ocem i sa majkom da bi srećno odraslo, da li se Vi sa tim slažete ili se ne slažete?

1. Slaže se 2. Ne slaže se 9. Ne zna

V110 Da li mislite da žena mora da ima decu da bi joj život bio ispunjen, ili to nije neophodno?

1. Potrebna su joj deca 2. Nije neophodno 9. Ne zna

V111 Da li se slažete ili ne slažete da je brak (kao institucija) prevaziđen?

1. Da 2. Ne 9. Ne zna

V112 Ako žena sama želi da ima dete kao samohrana majka, a pri tom ne želi trajnu vezu sa muškarcem, da li Vi to odobravate ili ne?

1. Odobrava 2. Ne odobrava 3. Zavisi 9. Ne zna

Često se raspravlja o promenjenim ulogama muškaraca i žena danas. Možete li reći za svaku od sledećih tvrdnji koje ću Vam pročitati, u kojoj meri se sa njom slažete ili ne slažete?

	Potpuno se slaže	Slaže se	Ne slaže se	Uopšte se ne slaže	Ne zna
V113 Jedan od mojih glavnih ciljeva u životu bio je da se roditelji ponose mnome	1	2	3	4	9
V114 Ulažem mnogo napora da ispunim očekivanja koja moji prijatelji imaju u odnosu na mene	1	2	3	4	9
V115 Zaposlena majka može da uspostavi isto tako topao i siguran odnos sa svojom decom kao i majka koja ne radi	1	2	3	4	9
V116 Domaćica može biti podjednako zadovoljna kao i zaposlena žena	1	2	3	4	9
V117 I muž i žena treba da zarađuju za porodicu	1	2	3	4	9
V118 Gledano u celini, muškarci su bolji kao političke vođe od žena	1	2	3	4	9
V119 Fakultetsko obrazovanje je važnije za mladića nego za devojku	1	2	3	4	9

(Pokazati kraticu 14) V120-V121 U poslednje vreme se mnogo govori o tome šta bi mogli biti ciljevi Jugoslavije u narednih deset godina. Na ovoj kartici navedeni su neki ciljevi kojima različiti ljudi pridaju najveću važnost. Molim Vas da kažete koji od tih ciljeva Vi lično smatrate najvažnijim? (Rangirajte dva odgovora sa I i II)

- ___ 1. Visoka stopa ekonomskog rasta ___ 2. Osigurati Jugoslaviji snažne odbrambene sange
___ 3. Obezbediti veći uticaj ljudi u odlučivanju na njihovom poslu i u sredini u kojoj žive
___ 4. Nastojati da naša naselja i priroda budu lepši 9. Ne zna

(Pokazati karticu 15) V122- V123 Ako biste morali da izaberete, šta od ovde navedenog smatrate najvažnijim?

(Rangirajte dva odgovora sa I i II)

- ___ 1. Održavanje reda u državi ___ 2. Obezbeđivanje ljudima većeg uticaja prilikom donošenja važnih vladinih odluka
___ 3. Borba protiv rasta cena ___ 4. Zaštita slobode govora 9. Ne zna

(Pokazati karticu 16) **V124-V125 Evo još jedne liste. Šta je od navedenog, po Vašem mišljenju, najvažnije?**

- (Rangirajte dva odgovora sa I i II) _____ 1. Stabilna ekonomija _____ 2. Napredak ka humanijem društvu
 _____ 3. Napredak ka društvu u kojem ideje vrede više od novca _____ 4. Borba protiv kriminala 9. Ne zna

V126 Naravno, svi se nadamo da neće biti novog rata, ali ako bi do toga ipak došlo, da li biste bili spremni da se borite za svoju zemlju? 1. Da 2. Ne 9. Ne zna

U neposrednoj budućnosti moguće su izvesne promene u načinu našeg života. Pročitacu Vam neke od tih mogućih promena. Ako bi do njih došlo, da li bi to, po Vašem mišljenju, bilo dobro, loše, ili vam je svejedno?

	Dobro	Svejedno	Loše	Ne zna
V127 Pridavanje manjeg značaja novcu i svojini	1	2	3	9
V128 Manja važnost rada u našem životu	1	2	3	9
V129 Jači naglasak na razvoj tehnike	1	2	3	9
V130 Veće poštovanje vlasti	1	2	3	9
V131 Pridavanje većeg značaja porodičnom životu	1	2	3	9

V132 Posmatrano na dugi rok, da li će, po Vama, napredak nauke pomoći ili naškoditi čovečanstvu?

1. Pomoći će 2. Naškodiće 3. Delom pomoći, delom naškoditi 9. Ne zna

V133 Da li ste i u kojoj meri zainteresovani za politiku?

1. Veoma 2. Donekle 3. Ne mnogo zainteresovan 4. Uopšte nije 9. Ne zna

(Pokazati karticu 17) **Pogledajte ovu karticu. Pročitacu Vam različite oblike političkog delovanja ljudi. Recite mi, za svaki od njih, da li ste već u nečem takvom učestvovali, da li biste možda bili spremni da učestvujete, ili nikada, ni pod kakvim okolnostima, to ne biste učinili?**

	Već učestvovao	Mogao bi da učestvuje	Nikada ne bi učestvovao	Ne zna
V134 Potpisivanje peticija	1	2	3	9
V135 Učešće u bojkotu	1	2	3	9
V136 Učešće u odobrenim demonstracijama	1	2	3	9
V137 Učešće u nenajavljenom štrajku	1	2	3	9
V138 Zaposjedanje zgrade ili fabrike	1	2	3	9

(Pokazati karticu 18) **V139 Kada je o politici reč, ljudi obično govore o »levici« i »desnici«. U celini gledano, gde biste svrstali svoja politička uverenja na ovoj skali?**

Levica 01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 Desnica 99. Ne zna

(Pokazati karticu 19) **V140 Ovde su navedena tri mišljenja o našem društvu. Izaberite jedno koje je najbliže Vašem.**

1. Način na koji je naše društvo organizovano trebalo bi iz osnova promeniti revolucionarnom akcijom
 2. Naše društvo mora biti postepeno poboljšavano reformama
 3. Naše društvo mora se odlučno braniti od svih prevratničkih pokušaja 9. Ne zna

(Pokazati karticu 20) **Evo opet nekoliko tvrdnji datih u parovima. Molim Vas da ocenite koja je od dveju tvrdnji bliža Vašem mišljenju. »1« znači da ste u potpunosti saglasni sa tvrdnjom na levoj strani, »10« – da ste potpuno saglasni sa tvrdnjom na desnoj strani; a ako je Vaše mišljenje negde između, možete da izaberete odgovarajući broj između njih.**

V141 Plate bi morale da budu ujednačenije	01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 99. Ne zna	Potrebne su veće razlike u platama, jer to podstiče ljude da se više trude
V142 Mora se povećati udeo privatne svojine u privredi i drugim delatnostima	01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 99. Ne zna	Mora se povećati udeo državne svojine u privredi i drugim delatnostima
V143 Država bi morala preuzeti veću odgovornost za to da svako bude zbrinut	01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 99. Ne zna	Ljudi bi sami morali da preuzmu veću odgovornost i brigu za sebe
V144 Takmičenje (konkurencija) je korisno. Ono podstiče ljude da naporno rade i razvijaju nove ideje	01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 99. Ne zna	Takmičenje je štetno. Ono otkriva ono najgore u ljudima

Sada ću Vam pročitati neke suprotne tvrdnje. Za svaki par, recite da li je Vaše mišljenje bliže prvoj ili drugoj tvrdnji imajući u vidu koja bolje opisuje sadašnju situaciju u našem društvu?

V145A Društvo jednakosti u kome su razlike između bogatih i siromašnih male, bez obzira na njihov doprinos

Takmičarsko (konkurentsko) društvo, gde se raspodela vrši prema ličnom postignuću

1. Bolje I   2. Donekle bolje I   3. Neodlučan   4. Donekle bolje II   5. Bolje II   9. Ne zna

V145B Društvo sa širokom socijalnom brigom i zaštitom, ali i sa velikim porezima

Društvo sa malim porezima i individualnom odgovornošću za sebe

1. Bolje I   2. Donekle bolje I   3. Neodlučan   4. Donekle bolje II   5. Bolje II   9. Ne zna

V145C Društvo koje obezbeđuje sigurnost i zaštitu putem odgovarajućih poreza

Društvo u kome nema mnogo pravila (normi) i gde su ljudi odgovorni za sopstveno ponašanje

1. Bolje I   2. Donekle bolje I   3. Neodlučan   4. Donekle bolje II   5. Bolje II   9. Ne zna

A sada, molim Vas recite mi kojem obliku društva bi naša zemlja trebalo da teži u budućnosti. Za svaki par tvrdnji, da li biste više voleli da zemlja bude bliža prvoj ili drugoj mogućnosti?

V145D Društvo jednakosti u kome su razlike između bogatih i siromašnih male, bez obzira na njihov doprinos

Takmičarsko (konkurentsko) društvo, gde se raspodela vrši prema ličnom postignuću

1. Bliže I   2. Donekle bliže I   3. Neodlučan   4. Donekle bliže II   5. Bliže II   9. Ne zna

V145E Društvo sa širokom socijalnom brigom i zaštitom, ali i sa velikim porezima

Društvo sa malim porezima i individualnom odgovornošću za sebe

1. Bliže I   2. Donekle bliže I   3. Neodlučan   4. Donekle bliže II   5. Bliže II   9. Ne zna

V145F Društvo koje obezbeđuje sigurnost i zaštitu putem odgovarajućih poreza

Društvo u kome nema mnogo pravila (normi) i gde su ljudi odgovorni za sopstveno ponašanje

1. Bliže I   2. Donekle bliže I   3. Neodlučan   4. Donekle bliže II   5. Bliže II   9. Ne zna

V146 Kakvo je Vaše mišljenje o ljudima iz drugih zemalja koji dolaze ovde da rade? Šta bi od sledećeg, po vašem mišljenju, naša vlada u vezi sa tim trebalo da učini?

1. Da dozvoli svakome da dođe da radi, ako to želi
2. Da dozvoli ljudima da dolaze sve dok ima raspoloživih radnih mesta
3. Da postavi stroga ograničenja u pogledu broja stranaca koji mogu da dođu ovde da rade
4. Da zabrani dolazak ljudi iz drugih zemalja ovde na rad
9. Ne zna

Navešću Vam nekoliko različitih organizacija. Molim Vas da mi za svaku kažete koliko u nju imate poverenja. Da li imate veliko, prilično, malo ili nemate nimalo poverenja u tu organizaciju?

	Veliko	Prilično	Malo	Nimalo	Ne zna
V147 Verske organizacije	1	2	3	4	9
V148 Vojska	1	2	3	4	9
V149 Štampa	1	2	3	4	9
V150 Televizija	1	2	3	4	9
V151 Sindikati	1	2	3	4	9
V152 Policija	1	2	3	4	9
V153 Savezna vlada	1	2	3	4	9
V154 Političke partije	1	2	3	4	9
V155 Savezna skupština	1	2	3	4	9
V156 Državna uprava	1	2	3	4	9
V157 Velika preduzeća	1	2	3	4	9
V158 Ekološki pokret	1	2	3	4	9
V159 Pokret žena	1	2	3	4	9
V160 Evropska unija	1	2	3	4	9
V161 NATO	1	2	3	4	9
V162 Ujedinjene nacije	1	2	3	4	9

V163 Ljudi imaju različita mišljenja o funkcionisanju bivše vlasti u našoj zemlji. Molim Vas da je ocenite pomoću sledeće skale u kojoj »1« označava »veoma loše«, a »10« znači »veoma dobro«.

Veoma loše   01   02   03   04   05   06   07   08   09   10   Veoma dobro   99. Ne zna

Opisaću Vam nekoliko načina vladanja. Šta mislite, koliko je svaki od njih dobar za našu zemlju? Veoma dobar, prilično dobar, prilično loš ili veoma loš?

	Veoma dobar	Prilično dobar	Prilično loš	Veoma loš	Ne zna
V164 Da imamo moćnog vođu, koji odlučuje bez skupštine i izbora	1	2	3	4	9
V165 Da stručnjaci, a ne vlada odlučuju šta je najbolje za zemlju	1	2	3	4	9
V166 Da državom vlada vojska	1	2	3	4	9
V167 Da imamo demokratski politički sistem	1	2	3	4	9

V168 Gledano u celini, da li ste i koliko zadovoljni ili ne zadovoljni načinom ostvarivanja demokratije u našoj zemlji?

1. Veoma zadovoljan   2. Uglavnom zadovoljan   3. Uglavnom nezadovoljan   4. Veoma nezadovoljan   9. Ne zna

Pročitacu Vam neka mišljenja koja ljudi ponekad izražavaju o demokratskom političkom sistemu. Recite da li se sa svakim od njih u potpunosti slažete, samo slažete, ne slažete, ili se uopšte ne slažete.

	Potpuno se slaže	Slaže se	Ne slaže se	Uopšte se ne slaže	Ne zna
V169 Privreda u demokratiji loše funkcioniše	1	2	3	4	9
V170 U demokratiji je suviše neodlučnosti i raspravljanja	1	2	3	4	9
V171 Demokratije nisu uspešne u održavanju reda	1	2	3	4	9
V172 Demokratija možda ima svojih slabih strana, ali je bolja od svih drugih oblika vladavine	1	2	3	4	9

V173 Koliko se, po Vama, poštuju ljudska prava u našoj zemlji?

1. U velikoj meri   2. Uglavnom   3. Malo   4. Uopšte ne   9. Ne zna

V174 Koliko ste zadovoljni time kako naša sadašnja vlada rešava probleme u zemlji? Da li biste rekli da ste ...

1. Veoma zadovoljan   2. Prilično zadovoljan   3. Prilično nezadovoljan   4. Veoma nezadovoljan   9. Ne zna

V175 Gledano u celini, da li biste rekli da se našom državom upravlja tako da to koristi samo interesima nekih uticajnih grupa u društvu, ili da se njome upravlja za dobro svih ljudi?   1. Uticajnih grupa   2. Za dobro svih   9. Ne zna

V176 Neki ljudi su za, a drugi protiv da se obezbeđuje ekonomska pomoć najsiromašnijim zemljama. Da li mislite da naša zemlja treba više ili manje nego sada da pomaže najsiromašnijim zemljama?

1. Mnogo više nego do sada   2. Nešto više   3. Nešto manje nego sada   4. Znatno manje   9. Ne zna

Neki ljudi smatraju da bi određene unutrašnje probleme u pojedinim državama bolje rešavale Ujedinjene nacije nego vlade tih država. Drugi misle suprotno, tj. da sve domaće probleme treba da rešavaju demokratski izabrane vlade. Treći veruju da je najbolje da UN i vlade država zajedno rešavaju probleme. Evo nekih problema. Za svaki recite ko bi, po Vama, bio najpodesniji da ih rešava.

	Vlade	UN	Vlade i UN	Ne zna
V177 Održavanje mira među državama	1	2	3	9
V178 Zaštita životne sredine	1	2	3	9
V179 Pomoć zemljama u razvoju	1	2	3	9
V180 Izbeglice	1	2	3	9
V181 Ljudska prava	1	2	3	9

V182 Da li i koliko često razmišljate o smislu i cilju života? 1. Često 2. Ponekad 3. Retko 4. Nikada 9. Ne zna

(Pokazati karticu 21) **V183 Ovde su dva mišljenja koja se mogu čuti u raspravama o dobru i zlu. Koje od njih je bliže Vašem?**

1. Postoje sasvim jasna pravila o tome šta je dobro, a šta zlo, koja važe za svakoga, bez obzira na okolnosti
2. Nikada ne mogu postojati sasvim jasna pravila o tome šta je dobro, a šta zlo. Šta je dobro i šta je zlo, u potpunosti zavisi od okolnosti u datom trenutku
3. Ne slaže se ni sa jednim 9. Ne zna

V184 Da li pripadate nekoj veri? Ako da, kojoj?

0. Ne 1. Katolička 2. Protestantska 3. Pravoslavna 4. Jevrejska 5. Islamska
6. Hindu 7. Budizam 8. Drugo (Upisati) _____ 9. Bez odgovora

(Pokazati karticu 22) **V185 Ne računajući venčanja, pogrebe i krštenja, koliko često u poslednje vreme prisustvujete verskim obredima?**

1. Više od jednom nedeljno 2. Jednom nedeljno 3. Jednom mesečno
4. Samo na velike verske praznike 5. Jednom godišnje 6. Još ređe 7. Nikada, praktično nikada

V186 Bez obzira na to da li odlazite u crkvu (džamiju, sinagogu) ili ne, da li biste za sebe rekli da ste...

1. Religiozna osoba 2. Nereligiozna osoba 3. Protivnik vere (ateista) 9. Ne zna

Upišteno govoreći, da li mislite da crkve u našoj zemlji pružaju adekvatne odgovore na ...

	Da	Ne	Ne zna
V187 Moralne probleme i potrebe pojedinca	1	2	9
V188 Probleme porodice	1	2	9
V189 Duhovne potrebe ljudi	1	2	9
V190 Društvene probleme sa kojima se suočava naša zemlja danas	1	2	9

Da li i u šta od sledećeg verujete?

	Da	Ne	Ne zna
V191 U Boga	1	2	9
V192 U život posle smrti	1	2	9
V193 U besmrtnost duše	1	2	9
V194 U postojanje Đavola	1	2	9
V195 U postojanje Pakla	1	2	9

(Pokazati karticu 23) **V196 Koliko je Bog važan u Vašem životu? Molim Vas da odgovorite koristeći sledeću skalu – »10« znači »veoma važan«, a »1« znači »nije uopšte važan«.**

Nije uopšte važan 01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 Veoma važan 99. Ne zna

V197 Da li biste rekli da Vam vera pruža utehu i snagu? 1. Da 2. Ne 9. Ne zna

V198 Da li se ponekad molite ili duboko razmišljate o verskim pitanjima? 1. Da 2. Ne 9. Ne zna

V199 Koliko često se molite Bogu izvan crkve (džamije, sinagoge, itd)?

1. Svaki dan 2. Češće od jednom nedeljno 3. Jednom nedeljno 4. Jednom mesečno
5. Nekoliko puta godišnje 6. Mnogo ređe 7. Nikad 9. Ne zna

Koliko se slažete ili ne slažete sa sledećim tvrđenjima?

	Potpuno se slaže	Slaže se	Neodlučan	Ne slaže se	Uopšte se ne slaže	Ne zna
V200 Političari koji nisu religiozni nisu pogodni za javne poslove	1	2	3	4	5	9
V201 Verske vođe ne treba da utiču na ljude za koga će glasati na izborima	1	2	3	4	5	9
V202 Bilo bi bolje za ovu zemlju ako bi više religioznih ljudi bilo zastupljeno u društvenom životu	1	2	3	4	5	9
V203 Verske vođe ne treba da utiču na odluke vlade	1	2	3	4	5	9

(Pokazati karticu 24) **Molim Vas da mi, uz pomoć ove kartice, za sve od navedenog kažete da li mislite da se uvek može opravdati, da se nikada ne može opravdati, ili nešto između?**

V 204 Zahtevati od države pogodnosti koje Vam ne pripadaju

Nikada nije opravdano

Uvek je opravdano

01 02 03 04 05 06 07 08 09 10

99. Ne zna

V205 Izbegavati plaćanje karte u javnom prevozu

01 02 03 04 05 06 07 08 09 10

99. Ne zna

V206 Izvrđavanje plaćanja poreza, ako se ukaže prilika

01 02 03 04 05 06 07 08 09 10

99. Ne zna

V207 Primanje mita na službenom položaju

01 02 03 04 05 06 07 08 09 10

99. Ne zna

V208 Homoseksualnost

01 02 03 04 05 06 07 08 09 10

99. Ne zna

V209 Prostitucija

01 02 03 04 05 06 07 08 09 10

99. Ne zna

V210 Veštački prekid trudnoće

01 02 03 04 05 06 07 08 09 10

99. Ne zna

V211 Razvod

01 02 03 04 05 06 07 08 09 10

99. Ne zna

V212 Eutanazija (okončati život neizlečivog bolesnika na njegov zahtev)

01 02 03 04 05 06 07 08 09 10

99. Ne zna

V213 Samoubistvo

01 02 03 04 05 06 07 08 09 10

99. Ne zna

(Pokazati karticu 25) **V214 – V215 Za koju od sledećih geografskih celina biste rekli da joj, pre svega, pripadate?**

(Rangirajte dva odgovora sa I i II)

____ 1. Kraj ili mesto gde živite

____ 2. Republika ili pokrajina u kojoj živite

____ 3. Naša zemlja kao celina (Jugoslavija)

____ 4. Evropa

____ 5. Svet kao celina

9. Ne zna

V216 Da li ste ponosni što ste Jugosloven?

1. Veoma

2. Prilično

3. Ne mnogo

4. Uopšte ne

5. (Ako se tako opredeli): Nisam Jugosloven

9. Ne zna

V217 Koliko često pratite politiku na vestima radija ili televizije ili u dnevnim novinama?

1. Svaki dan

2. Nekoliko puta nedeljno

3. 1 ili 2 puta nedeljno

4. Mnogo ređe

5. Nikada

9. Ne zna

V218 Koje ste nacionalnosti?

1. Srbin

2. Crnogorac

3. Musliman

4. Albanac

5. Mađar

6. Hrvat

7. Jugosloven

8. Rom

9. Drugo (Šta) _____

V219 Kojim jezikom obično govorite u kući? _____

(Pokazati karticu 26 za Srbiju, a karticu 27 za Crnu Goru) **V220 Kada bi sutra bili izbori da li biste glasali? Za koju biste stranku glasali?**

01. Ne bi glasao

02. Neodlučan da li bi glasao

03. Neodlučan za koga bi glasao

Glasao bi za _____ (upisati broj sa liste)

25. Druge stranke

(Ako ne zna): **Koja stranka Vam se najviše dopada?** _____ (Upisati redni broj stranke)

01. Nijedna

00. PSNP

V221 A koja stranka bi bila Vaš drugi izbor? _____ (Upisati redni broj stranke)

01. Nijedna

00. PSNP

V222 Da li je na ovoj listi neka stranka za koju nikada ne biste glasali? _____ (Upisati redni broj stranke)

Sada Vas molim za nekoliko podataka koji su nam potrebni radi statističke obrade

V223 Pol ispitanika (Ne pitati)

1. Muški

2. Ženski

V224 Možete li mi reći godinu vašeg rođenja? 19____

V225 To znači da imate _____ godina?

V226 Koji ste najviši stepen obrazovanja stekli? (Ako je u pitanju student, obeležiti najviši stepen koji očekuje da stekne):

1. Nepotpuna osnovna škola	2. Završena osnovna škola	3. Nezavršena srednja škola
4. Završena škola za KV i VKV	5. Završene druge srednje škole	6. Nezavršene studije
7. Završene više škole	8. Fakultet, akademije	9. Specijalizacija, magistratura, doktorat

V227 Koliko ste godina imali (ili ćete imati) po završetku svog obrazovanja? (Ako je student zabeležiti uzrast na kome očekuje da završi obrazovanje) **Upisati starost u godinama** _____

V228 Da li živite sa roditeljima? 1. Da 2. Ne

V229 Da li ste sada zaposleni ili niste? (Ako jeste): **Koliko sati nedeljno radite?** **Ako imate više od jednog zaposlenja, navedite sate za glavno zaposlenje.**

1. Puno radno vreme	2. Skraćeno radno vreme	3. Sopstveni posao, slobodna profesija
4. Penzionisan	5. Domaćica	6. Student
		7. Nezaposlen
		8. Drugo (šta) _____

V230 Šta ste (ili šta ste bili) po zanimanju? Koji od sledećih poslova obavljate (ste obavljali)? Ako imate (ako ste imali) više od jednog zanimanja, navedite samo glavno (Upisati odgovor što tačnije, zatim ga zaokružiti na donjoj listi):

1. Vlasnik ili direktor preduzeća sa 10 i više zaposlenih	7. Visokokvalifikovni i kvalifikovani radnik
2. Vlasnik ili direktor preduzeća sa manje od 10 zaposlenih	8. Polukvalifikovani radnik
3. Stručnjak, visoki službenik (pravnik, ekonomista, inženjer, profesor, itd.)	9. Nekvalifikovani radnik
4. Službenik – rukovodilac (koji nadzire druge)	10. Poljoprivrednik sa sopstvenim imanjem
5. Službenik – izvršilac (koji ne nadzire druge)	11. Poljoprivredni radnik
6. Poslovođa i kontrolor	12. Član oružanih snaga, pripadnik policije
	13. Nikada nije bio zaposlen

V231 Da li ste Vi taj koji izdržava porodicu? Da li Vi najviše zarađujete u Vašem domaćinstvu?

1. Da (V234) 2. Ne

V232 Da li je onaj koji najviše zarađuje trenutno zaposlen ili nije? 1. Da 2. Ne 0. PSNP

V233 Kojim se zanimanjem (poslom) bavi (ili se bavio) onaj koji najviše prihoduje u domaćinstvu? (Ako ima više od jednog zaposlenja, zabeležiti glavno)

Kakav je njegov/njen posao na radnom mestu? (Upisati i šifrirati prema donjoj listi)

1. Vlasnik ili direktor preduzeća sa 10 i više zaposlenih	7. Visokokvalifikovni i kvalifikovani radnik
2. Vlasnik ili direktor preduzeća sa manje od 10 zaposlenih	8. Polukvalifikovani radnik
3. Stručnjak, visoki službenik (pravnik, ekonomista, inženjer, profesor, itd.)	9. Nekvalifikovani radnik
4. Službenik – rukovodilac (koji nadzire druge)	10. Poljoprivrednik sa sopstvenim imanjem
5. Službenik – izvršilac (koji ne nadzire druge)	11. Poljoprivredni radnik
6. Poslovođa i kontrolor	12. Član oružanih snaga, pripadnik policije
	13. Nikada nije bio zaposlen
	00. PSNP

V234 Da li je Vaša porodica prethodne godine...

1. Uštedela novac	2. Sastavljala kraj sa krajem	3. Potrošila deo ušteđevine
4. Potrošila ušteđevinu i pozajmila novac		9. Ne zna

V235 Ljudi ponekad sebe opisuju kao pripadnike radničke klase, srednje klase, ili pak kao pripadnike više ili niže klase. Da li biste za sebe rekli da pripadate...

1. Gornjoj klasi 2. Gornjoj srednjoj klasi 3. Donjoj srednjoj klasi 4. Radničkoj klasi 5. Nižoj klasi 9. Ne zna

V236 Koliki je ukupan prihod vašeg domaćinstva, kada se uračunaju sva primanja – plate, penzije, stipendije, prihodi od imanja i drugo (»neto«, po odbitku poreza, i ostalih obaveznih davanja) _____ dinara (upisati ceo iznos)
 _____ DM (C. Gora) 99. Ne zna

V237 Da li se slažete i koliko sa stavom da je televizija najvažniji oblik zabave?

1. Potpuno se slaže   2. Slaže se   3. Ne slaže se   4. Uopšte se ne slaže   9. Ne zna

Popunjava anketar

V238 Vreme završetka intervjua: sati _____ minuta _____

V239 Ukupna dužina intervjua: sati _____ minuta _____

V240 Za vreme intervjua ispitanik je bio:

1. Veoma zainteresovan   2. Donekle zainteresovan   3. Ne mnogo zainteresovan

V241 Veličina mesta: 1. Ispod 2 000   2. 2 001-5 000   3. 5 001-10 000   4. 10 001-20 000
                                  5. 20 001-50 000   6. 50 001-100 000   7. 100 001-500 000   8. više od 500 000

V242 Rasna grupa *(ne pitati):*

V243 Naselje u kojem je sproveden intervju (naziv punkta): _____

V244 Jezik na kome je intervju obavljen: _____

V245 Ponder *(Ne upisivati ništa)*

